

Jolanta Malec

"Edukacja i rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym", J. Kirenko, M. Parchomiuk, Lublin 2006 : [recenzja]

Acta Scientifica Academiae Ostroviensis nr 28, 185-187

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jolanta Malec

UMCS w Lublinie

**RECENZJA KSIĄŻKI
„EDUKACJA I REHABILITACJA OSÓB Z
UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM”
autorzy: J. Kirenko, M. Parchomiuk**

Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza w Lublinie

Lublin 2006, s. 216.

Praca J. Kirenko i M. Parchomiuk posiada duże walory naukowe i poznawcze.

Wobec rodzin dzieci niepełnosprawnych nie powinniśmy pozostawać obojętni. Uprzejma zasada „nie patrzenia” niczego nie załatwia. Ważniejsza jest życzliwość i rozmowa. Musimy zrozumieć, że dzieci z deficytem odnoszą też sukcesy. Sukcesy na swoją miarę, które bardzo cieszą zwłaszcza ich rodziców i opiekunów. Od samych dzieci niepełnosprawnych wymaga się o wiele więcej pracy, niż wkłada przeciętne zdrowe dziecko. Dzieci specjalnej troski są dziećmi szczególnymi, które wymagają o wiele więcej czasu na rozwój, a wymagania – rozwijają. Ich rodzice są bardziej świadomi swoich ról społecznych i znaczenia wychowania. Często rodzic staje się specjalistą w zakresie rozwoju własnego dziecka.

Istota problemu niniejszej pracy została przedstawiona w trzech środowiskach: domowym, stacjonarnym i pozastacjonarnym. Pozwoliło to dostrzec problem na różnych płaszczyznach społecznych i wyłonienie przystosowań psychospołecznych osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. Sfera społeczna stanowi bardzo ważny element

rozwojowy osób z upośledzeniem umysłowym. Dodatkowo praca uświadamia nam, że zorganizowana rehabilitacja, autonomia życia rodzinnego i wsparcie społeczne stanowi o jakości życia osób z upośledzeniem umysłowym, a także umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Autorzy w praktyce badawczej brali pod uwagę całościowy wymiar, uwzględniając zmienne społecznego, psychologicznego i pedagogicznego funkcjonowania osób z upośledzeniem umysłowym. W pracy znajdujemy analizę zagadnień związanych ze spostrzeganiem siebie i innych ludzi oraz osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, posiadającymi umiejętności społeczne, w kontekście środowiska edukacyjnego i rehabilitacyjnego.

Książka składa się z dwóch części: teoretyczno- przeglądowej i empirycznej.

W części teoretycznej zaprezentowano definicję pojęcia upośledzenia umysłowego, jego klasyfikację, etiologię, epidemiologię oraz charakterystykę poszczególnych stopni upośledzenia umysłowego. W dalszej kolejności omówiono proces usprawniania osób z deficytem intelektualnym, uwzględniając wczesne wspomaganie rozwoju osób z upośledzeniem umysłowym. Ostatni rozdział części teoretycznej dostarczył nam istotnych informacji dotyczących problemu przystosowania społecznego oraz procesu spostrzegania siebie i innych u osób z upośledzeniem umysłowym.

Część empiryczna zawiera założenie badań autorów, analizę uzyskanych wyników z zakresu spostrzegania siebie i innych ludzi u osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz ich poziomów zachowania przystosowawczego.

Autorzy, poprzez ustosunkowanie się do wyłonionych problemów, dostarczyli nam wiedzy dotyczącej przystosowania społecznego osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, w zależności od środowiska społecznego, a także spostrzegania siebie i innych. Spostrzeżenia te wykazują pozytywną ocenę swojej osoby oraz osób je otaczających.

Badacze poprzez korelację między spostrzeganiem siebie i innych ludzi przez osoby z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, a ich zachowania psychospołeczne wykazały zróżnicowany stopień, zależny w dużej mierze od środowiska.

Praca ta jest bardzo interesująca. Styl językowy jest zrozumiały i logiczny. Wskazówki zawarte w książce dają wątek do rozważań.

Intrygującą sprawą okazało się dla mnie stwierdzenie: „(...) rysy ogólne i charakterystyczne (...)” dla grupy badanych osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. /s. 195/.

Pełnym uzupełnieniem empirii byłoby przeprowadzenie badań ponownych u danej populacji osób z upośledzeniem umysłowym z uwzględnieniem innego jeszcze środowiska społecznego /np. stowarzyszenia- role zawodowe i społeczne/, a także zwiększenie grupy badanych osób.

Wyżej wymieniona praca jest tworem wzbogacającym dorobek świata nauki.